

Bir hamdden binler hamdler nasıl doğar

Uğur Bey: “Şuâların 649. sayfasında hamd açısından insanın altı cihetinden bahsedilmektedir. Bizler hangi şeylere karşılık Elhamdülillah demeliyiz ki, hem ruhumuz tatmin olsun, hem Rabbimizin hoşnutluğunu kazanalım?”

İnsanın altı yönü vardır: Bunlar: Sağ, sol, ön, arka, alt ve üsttür. Bedüzzaman Saîd Nursî Hazretleri, bu yönlerden her birisinin insanın önemli bir cihetini temsil ettiğini beyan ederek, insanın en temel insanlık görevi olan hamd vazifesini bu temsiller penceresinden değerlendiriyor. Özetle temas edelim:

1- Sağ taraf geçmiş zamanı temsil ediyor. İnkârcı gözlüğüne göre, geçmişte yaşayan insanların kıyâmeti kopmuştur. Geçmişin insanları karanlıklı ve korkunç bir mezaristandadırlar. Bu bakış açısı insanı pek büyük bir dehşete, ümitsizliğe ve karamsarlığa atıyor.

Oysa îmân gözlüğü ile geçmişe bakıldığında, geçmiş insanların yine ölüp gittikleri görülecektir. Fakat can telefinin olmadığı anlaşılabacaktır. Ölenler kesinlikle daha güzel bir âleme nakledilmişlerdir. O kabirler ve çukurlar ise, bu güzel ve nurlu âleme girmek için kazılan yer altı tünellerinden ibârettir. İşte îmân bu cihetten insana doyulmaz bir sevinç, eşsiz bir ferahlık, misilsiz bir mutluluk ve benzersiz bir huzur verdiğinden, binlerce “Elhamdülillah” dedirten bir nîmettir!

2- Sol taraf gelecek zamanı temsil ediyor. İnkârcı gözlüğüne göre gelecek zaman bizleri çürütecek, yılan ve akreplere yedirip imha edecek, karanlıklı, korkunç ve büyük bir kabirden başka bir şey değildir!

Fakat îmân gözlüğü ile geleceğe bakılırsa, Cenâb-ı Hakkın Hâlık, Rahman ve Rahîm isimleriyle insanlara hazırladığı çeşit çeşit lezzetli yiyecek ve içeceklerle kurulmuş bir sofra şeklinde görülecektir. İnkârcı gözlüğü ile kendisini yedirmekten kurtulamayan insan, îmân gözlüğü ile kendisine envai çeşit yiyecekler sunulacak bir

kıymete yükselecektir! Böylece bu cihet de insana binlerce “Elhamdülillah” dedirtecektir!

3- Üst taraf semâvât cihetidir. İnkârcı gözlük, göklerin sonsuz fezasında raks eden milyarlarca yıldızın ve sayısız kürenin at koşusu gibi veya askerî bir manevra gibi yaptıkları pek sür’atli ve çok çeşitli ritimli hareketlerinden büyük bir dehşete, vahşete ve korkuya kapılacaktır. Çünkü bir tanesinin bile dünyaya çarpması tam bir felâket demektir! Böyle bir ihtimale karşı insanın fen ve felsefesi çaresizdir!

Oysa îmânlı bir adam, bu benzersiz manevranın ve bu zengin ritimli koşunun, büyük bir kumandanın emriyle, nezâreti, kontrolü ve koruması altında yapıldığına inanır. Gökleri süsleyen yıldızları ışıklı birer kandil gibi algılar, o dev koşulardan korku ve dehşet değil, bilâkis sevimlilik, dostluk, sevgi, merhamet ve şefkat bulur. Gökleri böylesine süslenmiş gösteren îmân nimetine karşı binlerce “Elhamdülillah” elbette az olacaktır.

4- Alt taraf yer küredir. İnkârcı gözlük yer küreyi başı boş, yularsız, güneşin etrafında serseri gibi gezen bir hayvan gibi, veya tahtası kırık, kaptansız bir kayak gibi görür, dehşete kapılır, telaşa düşer!

Oysa îmân ile bakan bir kimse, yer küreyi Allah’ın kumandası altında bulunan, yiyecek, içecek, giyecek ve sâir ihtiyaçlarıyla berâber hoşça vakit geçirsün diye insanı güneşin etrafında gezdiren ve güneşle birlikte fezânın derinliklerine seyahat ettiren Rahmânî bir gemi gibi görür. Îmânın verdiği bu büyük nimete karşı büyük büyük “Elhamdülillah”ları söylemeye başlar.

5- Ön taraf, insanın yolculuk yaptığı yöndür. İnkârcı gözlük bakar ki, insan olsun, hayvan olsun, bütün canlı varlıklar kabile kabile büyük bir sür’atle ölüme, ademe ve yokluğa gitmektedirler. Kendisinin de o yolun yolcusu olduğunu bildiğinden, üzüntüsünden çıldıracak hale gelir.

Oysa îmân ile bakan bir adam, insanların ölüm ötesine seyahatlerinin yokluk âlemine değil; göçebeler gibi bir yayladan diğer yaylaya bir intikal olduğunu bilir. Ölümün, bu fânî menzilden bâkî menzile, hizmet çiftliğinden ücret dâiresine, zahmetler memleketinden rahmetler dâiresine göç etmek olup, yokluk âlemine gitmek olmadığını kavrar ve bu yolculuktan dehşet almaz, bilâkis hoşlanır. Kendisine ölümü aydınlatan ve sevdiren, ölümü yokluk değil, varlık gösteren îmân nimetine karşı sayısız “Elhamdülillah” demesi gerektiğini anlar.

6- Arka taraf, geriden gelen varlıklar cihetidir. İnkârcı gözlük, her dünyaya yeni gelen canlının neden geldiğini, nereden gelip nereye gideceğini ve insanın dünyaya

niçin geldiğini kavrayamaz, bilemez! Hayret ve tereddüt azabı içinde kalır.

Oysa îmân ile bakan bir adam, insanların kâinât sergisinde sergilenen kudretin benzersiz mu'cizelerini görmek ve incelemek için Kâinât Sultanı tarafından gönderilmiş birer mütalaacı olduklarını anlar. Her şeyin, kudret mucizesi açısından bir resmî geçit hükmünde gösterisini yaptıktan, derece ve numara aldıktan sonra yeniden kâinât Sultanının gösterdiği memlekete dönüp gideceklerini kavrar. Kendisine böyle bir zengin kavrayış ve anlayış nimeti veren îmân nimetine karşı binlerce “Elhamdülillah” der.

Bahsedilen karanlıkları dağıtıp insanı düpedüz aydınlığa çıkaran ve kurtaran îmân nimetine karşı yapılan hamd de bir nimet olduğundan, ona da bir hamd lâzımdır. Bu ikinci hamde de bir üçüncü hamd lâzımdır. Üçüncüye dördüncü bir hamd lâzım! Bu böyle zincirleme gider. Demek tek bir hamdden, sonsuz bir hamd zinciri doğmaktadır.¹

Dipnot:

1- Şuâlar, s. 649-651.